

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาเขตพระ คณะโบราณคดี ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

310 291 ระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะ (Research Methodology in Art History)

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

วิชาเอกบังคับ วิชาเอกบังคับเลือก วิชาเอกเลือก
 วิชาโทบังคับ วิชาโทเลือก วิชาเลือกเสรี

Commented [C1]: เลือกเพียงช่วงใดช่วงหนึ่ง

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร (ผู้รับผิดชอบและประสานงานรายวิชา)

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการเรียนที่ 2 / ชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)

ไม่มี

8. วันเวลา และสถานที่เรียน

วันพุธ เวลา 09.25 – 12.05 น.

ห้อง 506 คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

27 ตุลาคม 2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้นักศึกษาสามารถดำเนินการวิจัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะและเข้าใจกระบวนการค้นคว้าอย่างเป็นระบบตลอดจนมีวิธีการเผยแพร่ผลงานวิจัยออกสู่สาธารณชนได้อย่างสมบูรณ์

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

1. เพื่อปลูกฝังกระบวนการค้นคว้าทางวิชาการด้านประวัติศาสตร์ศิลปะอย่างเป็นระบบ
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการเขียนงานวิจัยและเผยแพร่ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลปะออกสู่สังคม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาถึงระเบียบวิธีวิจัยขั้นต้น เพื่อนำไปใช้ในการค้นคว้าในสาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ
Basic research methodology for research study in Art History

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง/สัปดาห์	ไม่มี	ไม่มี	90 ชั่วโมง/สัปดาห์

Commented [C2]: การสอนเสริม เป็นการสอนเพิ่มเติมของอาจารย์ เช่น การสอนเพื่อปรับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาทั้งห้องหรือกลุ่มหนึ่ง ไม่ใช่การสอนชดเชยในกรณีที่วันสอนจริงเป็นวันหยุด

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- วันจันทร์ 09.00-12.00 น. และ ห้อง 511

- วันอังคาร เวลา 13.00-15.00 น. ห้อง 511

Commented [C3]: ให้ระบุนเวลาที่นักศึกษาพบรวม (ทุกวิชา) ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ไม่ใช่รายวิชาละ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์

หรือตามที่นักศึกษานัดหมาย

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา¹

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- ความมีวินัยในชั้นเรียน
- การยอมรับในความเห็นและความเชื่อที่แตกต่าง

1.2 วิธีการสอนที่จะใช้พัฒนาการเรียนรู้

- สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ผ่านการบรรยายในชั้นเรียน
- ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และความมีวินัยในชั้นเรียนจะพูดคุยตกลงกับนักศึกษาในคาบเรียนแรก และจะกระตุ้นเตือนทุกครั้งที่นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
- การยอมรับในความเห็นแตกต่างจะสอดแทรกในเนื้อหาการเรียน โดยอาจยกตัวอย่างแนวความคิดหรือข้อสันนิษฐานที่แตกต่างกันของนักวิชาการท่านต่างๆ ว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุใด

1.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมในการเข้าชั้นเรียน ฟังคำบรรยาย ว่าอยู่ในกรอบของข้อตกลงร่วมกันหรือไม่
- สังเกตการทำงานว่ามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายหรือไม่

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- ทักษะในการวิจัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะ
- ความเข้าใจข้อมูลทางประวัติศาสตร์ศิลปะ

2.2 วิธีการสอน

- บรรยายประกอบการฉายภาพเคลื่อนไหวและโปรแกรม Power Point มีการตั้งคำถามเพื่อให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและสัมมนา

2.3 วิธีการประเมิน

¹ สัญลักษณ์ ● หมายถึง ความรับผิดชอบหลัก สัญลักษณ์ ○ หมายถึง ความรับผิดชอบรอง ไม่มีสัญลักษณ์ หมายถึง ไม่ได้รับมอบ

- เก็บคะแนนจากการทำงานในระหว่างภาคการศึกษา
- เก็บคะแนนจากงานค้นคว้าส่วนบุคคล

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล
- การนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น
- ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่อเป็นทักษะในการวิจัย

3.2 วิธีการสอน

- บรรยายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะวิธีการและความสำคัญของการวิจัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะ
- ฝึกการวิจัยอย่างเป็นระบบ
- ตั้งคำถามเพื่อให้นักศึกษาฝึกวิเคราะห์ประเด็นปัญหาอย่างเป็นเหตุเป็นผล

3.3 วิธีการประเมินผล

- ฝึกการทำงานวิจัย โดยเน้นเนื้อหางานค้นคว้าที่มีการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงกับการวิจัย

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ทักษะการทำงานกลุ่ม

4.2 วิธีการสอน

- แทรกประสบการณ์ในการค้นคว้าข้อมูลของอาจารย์
- แนะนำหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในแต่ละสัปดาห์
- ให้นักศึกษาทำงานกลุ่มโดยเน้นการประยุกต์ใช้

4.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตการใช้เวลาว่างนอกชั้นเรียนของนักศึกษา ว่าได้ค้นคว้าหนังสือตามที่แนะนำหรือไม่
- สังเกตวิธีการทำงานกลุ่ม ว่าทุกคนมีส่วนร่วมกับงานที่รับมอบหมายหรือไม่

5. ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- ทักษะการสื่อสารกับบุคคลอื่น
- ทักษะการค้นคว้าข้อมูลผ่านทางเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2 วิธีการสอน

- ให้นักศึกษาพูดคุยหรืออภิปรายเป็นกลุ่ม
- มอบหมายงานให้นักศึกษาไปค้นคว้าข้อมูลผ่านทางเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3 วิธีการประเมิน

- พิจารณาจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ของงานที่มอบหมาย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน ที่ใช้	ผู้สอน
1 วันที่ 4 ธันวาคม 2562	แนะนำรายวิชา ความหมายและ จุดมุ่งหมายของการวิจัย	3	บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
2 วันที่ 11 ธันวาคม 2562	ระเบียบวิธีวิจัยพื้นฐาน	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
3 วันที่ 18 ธันวาคม 2562	ระเบียบวิธีวิจัยพื้นฐาน	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
4 วันที่ 25 ธันวาคม 2562	การตั้งโจทย์วิจัยทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	ศ.ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์
5 วันที่ 8	การตั้งโจทย์วิจัยทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	อ.ดร.สายัณห์ แดงกลม

มกราคม 2563				
6 วันที่ 13 มกราคม 2563	นักศึกษาค้นคว้าประเด็นวิจัยด้วย ตนเอง	3		
7 วันที่ 20 มกราคม 2563	นักศึกษานำเสนอการค้นคว้าประเด็น วิจัย	3		
8 วันที่ 27 มกราคม 2563	กรอบ,แนวคิดและทฤษฎีการวิจัยทาง ประวัติศาสตร์ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	อ.ดร.สายัณห์ แดงกลม
9 วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563	กรอบ,แนวคิดและทฤษฎีการวิจัยทาง ประวัติศาสตร์ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	รศ.ดร.รุ่งโรจน์ ธรรมรุ่งเรือง
10 วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563	การใช้หลักฐานแวดล้อมอื่นๆเพื่อวิจัย ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	อ.ดร.ธนาวิ โชติประดิษฐ์
11 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563	การใช้หลักฐานแวดล้อมอื่นๆเพื่อวิจัย ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	ผศ.ดร.พัลลวีสิริ เปรมกุลนันท์
12 วันที่ 26	การใช้หลักฐานแวดล้อมอื่นๆเพื่อวิจัย ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	ผศ.ดร.เอก สุดา สิงห์ ลำพอง

กุมภาพันธ์ 2563				
13 วันที่ 4 มีนาคม 2563	ประสบการณ์ทำงานวิจัย ประวัติศาสตร์ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	รศ.ดร.เชษฐ ดิงสัญชลี
14 วันที่ 11 มีนาคม 2563	ประสบการณ์ทำงานวิจัย ประวัติศาสตร์ศิลปะ	3	บรรยายด้วยโปรแกรม Power Pointและอภิปรายในชั้นเรียน	ผศ.ดร.อชิ รัชฎ์ ไชยพจน์ พานิช
15 วันที่ 18 มีนาคม 2563	นักศึกษาค้นคว้าภายใต้คำแนะนำของ อาจารย์	3		คณาจารย์ใน ภาควิชา ประวัติศาสตร์ ศิลปะ
16 วันที่ 25 มีนาคม 2563	นักศึกษาค้นคว้าภายใต้คำแนะนำของ อาจารย์	3		คณาจารย์ใน ภาควิชา ประวัติศาสตร์ ศิลปะ

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

3. ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
สามารถวิจัยทาง ประวัติศาสตร์ ศิลปะได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	1. การค้นคว้าด้วยตนเอง	.สัปดาห์ที่ 13- 15	50 คะแนน
สามารถ	2. การสัมมนาการค้นคว้าวิจัยส่วน	ปลายภาคการศึกษา	50 คะแนน

3. ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
ค้นคว้าวิจัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะได้อย่างมีประสิทธิภาพ	บุคคล		

เกณฑ์การประเมินผล

มีวิธีการให้คะแนน โดยใช้วิธี อิงเกณฑ์ อิงกลุ่ม อื่น ๆ ประเมินจากการปฏิบัติงานภาคสนาม

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

ชินวุธ สุนทรสิมะ.หลักและวิธีการทำวิทยานิพนธ์ รายงานประจำภาค และเอกสารวิจัย.กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,2541.

ประภัสสร ชูวิเชียร.วิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะ.เอกสารคำสอนรายวิชา ระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะ.เอกสารอัดสำเนา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร,2555.

ปรีชา กาญจนาคม.การวิจัยทางโบราณคดี.กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย,2538.

รุ่งโรจน์ ธรรมรุ่งเรือง.ประวัติ แนวความคิดและวิธีค้นคว้าวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะไทย.กรุงเทพฯ :เมืองโบราณ,2551.

สันติ เล็กสุขุม. “สถานภาพและการประมวลความรู้จากการวิจัยด้านทัศนศิลป์ : ประวัติศาสตร์ศิลปะ” ในรายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง การประมวลความรู้จากการวิจัยด้านมนุษยศาสตร์. คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ วันที่ 28-30 มีนาคม 2546.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ในที่นี้แนะนำให้นักศึกษาได้อ่านผลงานวิจัยด้านประวัติศาสตร์ศิลปะที่มีผู้ทำได้ทำไว้ก่อน และมีกระบวนการค้นคว้ารวมถึงการนำเสนออย่างเป็นระบบ เช่น

จิรศักดิ์ เดชวงศ์ญา. พระเจดีย์เมืองเชียงแสน.เชียงใหม่ : สุริวงศ์บุ๊คเซ็นเตอร์, 2539.

เชษฐ ติงสัญชสี.ลวดลายในศิลปะทวารวดี : การศึกษา “ที่มา”และการตรวจสอบกับศิลปะอินเดียสมัยคุปตะ-วาทกษะ.สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร,2553.

ศักดิ์ชัย สายสิงห์.ศิลปะเมืองเชียงแสน.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2551.

_____ ศิลปะสุโขทัย บทวิเคราะห์หลักฐานโบราณคดี จารึกและศิลปกรรม. นครปฐม : สถาบันวิจัย
และพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.
สันติ เล็กสุขุม. เจดีย์ราย “ทรงปราสาทยอด” วัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ :
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๑.
Forrest ,Mc Gill. “Art and Architecture in the reign of King Prasatthong of Ayutthaya.”
Dissertation Ph.D.(Art History) Michigan University, 1976.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

งานวิจัยต่างๆทั้งในวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะสาขาอื่นๆ และบทความข้อเขียนเกี่ยวกับการวิจัยใน
วารสารต่างๆ เช่น ศิลปวัฒนธรรม เมืองโบราณ ศิลปากร เป็นต้น

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

1. นักศึกษาประเมินโดยตอบแบบประเมินรายวิชา ซึ่งจะมีคำถามทั้งแบบมาตราประมาณค่าและแบบ
ปลายเปิดเมื่อสิ้นสุดการเรียน

2. ส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนและแสดงความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาวิชานี้ผ่าน
ระบบทะเบียนและบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่เว็บไซต์ <http://www.reg.su.ac.th/>

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นผ่าน webboard ของคณะ หรือของฝ่ายการศึกษา

3. การปรับปรุงการสอน

สัมมนาการจัดการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

พิจารณาโดยคณะกรรมการบริหารภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

5. การดำเนินการทบทวน และการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงเนื้อหาวิชาทุกปีการศึกษา